

Camins

Hi havia un tren petit –un “carrilet”– que anava de Girona a Sant Feliu de Guíxols. Fou suprimit, i d'uns quants anys ençà el camí del carrilet s'ha anat esborrant i, sobretot, oblidant. L'Sport Ciclista Guíxols ha patrocinat la recuperació d'aquest trajecte i convoca tothom qui vulgui fer-lo a les nou del matí de demà, al carrer de la Creu, a Girona. Sembla que el que es proposa, a la llarga, és d'obtenir l'ús d'aquests camins per als ciclistes, que podrien estalviar-se, doncs, la carretera general.

L'itinerari de Girona a Sant Feliu deu ser molt bonic, i jo en conec una mica només el punt de la Font Picant, prop de Bell-lloc i la carretera de Romanyà de la Selva. És tot un món per a explorar en pau i tranquil·litat.

L'embussament de la circulació automobilística és, en alguns moments, tan considerable que els francesos han editat uns mapes que indiquen on es produeixen els “taps” més freqüents i suggereixen les carreteres de derivació recomanables. Quan un té tard, sempre és empipador haver de fer una volta imprevista, i un estat d'ànim irritat no és el més favorable per a descobrir els atractius del nou itinerari. Potser l'error és atribuir a aquestes vies un caràcter merament substitutiu. Valdria la pena, penso, de presentar-les com una alternativa a la monotonia dels trajectes repetidament seguits.

L'intent de recuperació del camí del carrilet m'ha fet recordar que contínuament s'estan esborrant camins a Catalunya; són camins que moren perquè “ja no duen enlloc”, diríem, si no fos que és impossible que un camí no dugui enlloc. Duen, en tot cas, a un poble deshabitat, o a una ermita enrunada on, d'uns quants anys ençà, ja no se celebra l'aplec tradicional. Els camins tenen una condició dramàticament humana: es moren quan no hi passa ningú; comencen a desdibuixar-se, hi creix la malesa i acaben fonent-se amb la terra del voltant. Per a existir, els camins necessiten la periòdica companyia dels homes, i en aquest sentit podríem dir que els camins són éssers vivents.

Hi ha camins bellíssims i ignorats, i per tant condemnats a mort. Jo proposo als nous ajuntaments catalans que facin un estudi dels camins de cada terme i preparin una llista dels més interessants per la seva antiguitat, pel lloc on duen, pel seu traçat i també pel seu nom. El pas següent seria assenyalar-los adequadament amb uns rètols discrets i útils. Crec que la identificació pública del camí és el primer pas per a la seva supervivència, perquè sempre hi hauria algú que, temptat pel rètol, avançaria camí enllà... i per tant ajudaria a la seva conservació. Contràriament al que passa amb les persones, trepitjar un camí és donar-li vida.

Potser algú trobarà exagerat de dir que el respecte pels camins és una forma de cultura. No me'n desdic. Un camí mai no ha nascut perquè sí. Un camí ha fet, o fa, una funció històrica i social, i ha estat –o és– la via de contacte entre masies i entre pobles, un trajecte de festa o un itinerari de dolor –aquells vells camins dels petits cementiris rurals– i quan un camí s'esborra és innegable que s'esborra una part de la nostra memòria.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 26-05-2023, Pàgina 31

-El Punt Avui. Nacional 26-05-2023, Pàgina 31

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/opinio/article/8-articles/2293353-camins.html>